خیلی راحت یک سهمیه دوچرخه‌سواری از دست رفت

ترمز ناگهانی لبیب قبل از پیچ ناگویا

گزارش یک

فائزه زمانی
خبرنگار

دوچرخه‌سواری ایران در آستانه بازی‌های آسیایی ناگویا، شرایطی متفاوت و البته نگران‌کننده را تجربه می‌کند؛ رشته‌ای که سال‌ها با سهمیه‌های متعدد راهی بازی‌های آسیایی می‌شد و مدال‌های مختلفی کسب می‌کرد، این بار تنها سه سهمیه در اختیار دارد که با انصراف علی لبیب، یکی از این سهمیه‌ها عملاً از دست رفت تا کاروان دوچرخه‌سواری ایران تنها با دو نماینده، یعنی ماندانا دهقان و آرش میرباقری راهی ناگویا شود.

در فهرست اولیه، سه دوچرخه‌سوار شامل دو مرد و یک زن برای حضور در بازی‌های آسیایی در نظر گرفته شده بودند، اما علی لبیب در نهایت از حضور در این رقابت‌ها انصراف داد. موضوعی که حالا به یکی از مهم‌ترین ابهام‌های دوچرخه‌سواری ایران تبدیل شده و در شرایطی که تعداد سهمیه‌های این رشته به پایین‌ترین سطح خود رسیده، از دست رفتن حتی یک سهمیه هم اتفاق کوچکی نیست .

محمود وفایی، مدیر فنی تیم‌های ملی، دلیل انصراف لبیب را نرسیدن او به اوج آمادگی تا زمان برگزاری بازی‌های آسیایی عنوان کرده است. ولی روایت خود لبیب تفاوت‌هایی دارد. او معتقد است فدراسیون برنامه‌ریزی اصولی و مشخصی برای بازی‌های آسیایی نداشته و کسب مدال در چنین رقابت بزرگی نیازمند برنامه‌ریزی بلندمدت است. از سوی دیگر، برنامه مسابقات او با تیم باشگاهی‌اش در چین نیز با زمان برگزاری بازی‌های آسیایی همخوانی ندارد و همین موضوع باعث شده تا تصمیم به انصراف بگیرد. البته پرسش مهم اینجاست که چرا این تصمیم زودتر اعلام نشد تا در صورت امکان، سهمیه لبیب به ورزشکار دیگری اختصاص پیدا کند؟ در شرایطی که قحطی سهمیه برای دوچرخه‌سواری ایران وجود دارد، هر سهمیه غنیمت است، اما حالا به این راحتی و بدون هیچ نظارتی، یکی از سهمیه‌ها سوخت می‌شود.

در بخش زنان، ماندانا دهقان در دو ماده جاده، یعنی استقامت و تایم‌تریل انفرادی، به میدان خواهد رفت. دهقان در حال حاضر همراه تیم باشگاهی خود در چین حضور دارد و در دو مسابقه بین‌المللی اخیر این کشور موفق به کسب مقام‌های اول و سوم شده است. مسابقات او تا اواخر همین هفته ادامه دارد و پس از پایان رقابت‌ها، از پانزدهم تا بیست‌وچهارم شهریور در ایران تمرینات تخصصی خود را برای حضور در ناگویا دنبال خواهد کرد.

> در فهرست اولیه، سه دوچرخه‌سوار شامل دو مرد و یک زن برای حضور در بازی‌های آسیایی در نظر گرفته شده بودند، اما علی لبیب در نهایت از حضور در این رقابت‌ها انصراف داد

آرش میرباقری هم شرایط مشابهی دارد. او در ترکیب تیم باشگاهی اسپورتوتو حضور دارد و در تور سامسون ترکیه شرکت خواهد کرد. میرباقری پیش از این نیز در چندین مسابقه بین‌المللی به میدان رفته و قرار است در ناگویا در سه ماده، شامل تایم‌تریل انفرادی، جاده و رقابت‌های پیست، حضور داشته باشد.

عملکرد دوچرخه‌سواران ایران در دوره گذشته نشان می‌دهد که انتظار فدراسیون از آنها صرفاً حضور در مسابقات نیست. در دوره قبل، دوچرخه‌سواری ایران در بخش بانوان به مدال برنز کوهستان رسید و در بخش مردان نیز دو عنوان چهارمی به دست آمد که چندان چنگی به دل نمی‌زد.

حالا هدف این است که علاوه بر تکرار این نتایج، رنگ مدال‌ها ارتقا پیدا کند و نمایندگان ایران در هر دو بخش زنان و مردان روی سکو بروند؛ اما باید دید با این شرایط، رفتن روی سکو مقدور خواهد بود؟

فدراسیون معتقد است که تا حد توان، امکاناتی مانند تجهیزات و تغذیه را برای ملی‌پوشان فراهم کرده است، اما دوچرخه‌سواران با اتکا به تیم‌های باشگاهی خود در مسابقات بین‌المللی حضور داشته‌اند و روند آمادگی خود را طی می‌کنند.

در نگاه کلی، شرایط امروز دوچرخه‌سواری با سال‌های گذشته قابل مقایسه نیست. تعداد تورها و مسابقات بین‌المللی دوچرخه‌سواران کاهش یافته و از دست رفتن برخی رقابت‌های مهم، از جمله مسابقات قهرمانی آسیا، قطعاً در روند آماده‌سازی آنها بی‌تأثیر نبوده است.

در نهایت، دوچرخه‌سواری ایران با دو ورزشکار راهی ناگویا می‌شود؛ دو ورزشکاری که هر دو سابقه حضور بین‌المللی و شرایط قابل قبولی دارند، اما مسیر رسیدن به مدال برایشان آسان نخواهد بود. مسأله فقط نتیجه‌ای نیست که در ناگویا رقم می‌خورد؛ پرسش بزرگ‌تر این است که چرا رشته‌ای که زمانی با سهمیه‌های متعدد و مدال‌های مختلف در بازی‌های آسیایی حضور داشت، امروز به جایی رسیده که تنها سه سهمیه دارد و تازه با انصراف یک دوچرخه‌سوار، یکی از آنها هم به‌راحتی سوخت می‌شود.

از جنگ برای طلا به یک برنز رسیده‌ایم

مهدی سهرابی
قهرمان پیشین دوچرخه سواری

نفرات اعزامی خوب و آماده هستند، اما مشکل اینجاست که دوچرخه‌سواری در گذشته با ترکیب کامل اعزام می‌شد و همیشه جزو مدال‌آوران بود، اما حالا این رشته به دلیل کمبود مسابقات، اعزام‌ها و نبود برنامه‌ریزی مدون، به جایی رسیده که ملی‌پوشانش نمی‌توانند به پیک آمادگی برسند.

در گذشته، فدراسیون از نظر مالی شرایط خوبی داشت و وزارتخانه نیز حمایت می‌کرد، اما اکنون همه‌چیز برعکس شده است. همین موضوع باعث شده دوچرخه‌سواری رفته‌رفته نابود شود و دیگر دیده نشود. شرایط به جایی رسیده که اکنون کل تیم برای کسب یک مدال برنز دست‌وپا می‌زند.

تیم ملی ایران در گذشته در تمامی کاپ‌های جهان، مسابقات آسیایی و رقابت‌های قهرمانی جهان و آسیا شرکت می‌کرد و در کنار آن، دوچرخه‌سواران در قالب تیم‌های باشگاهی نیز در تورنمنت‌های مختلف اروپایی حضور داشتند. قبلاً اسپانسرهای خوبی از این رشته حمایت می‌کردند، اما اکنون دیگر این‌گونه نیست. اگر قبلاً یک دوچرخه ۲۰ میلیون تومان قیمت داشت، امروز قیمت آن به دو میلیارد تومان رسیده است و در عین حال، حتی یک اسپانسر هم وجود ندارد. رشته ما با ارز و دلار سروکار دارد و همین مسأله شرایط را بسیار سخت کرده است. در کنار خرید دوچرخه و تجهیزات، هزینه اعزام‌ها و سایر مسائل نیز وجود دارد. رشته ما یک رشته سخت‌افزاری است و برای تأمین وسایل و تجهیزات، به بودجه جداگانه نیاز دارد.

متأسفانه انبار فدراسیون خالی است و تیم ملی برای مسابقات رسمی آسیا و جهان، لوازم و تجهیزات به‌روز دنیا را در اختیار ندارد و هنوز دوچرخه‌سواران ما از ابزار و تجهیزاتی استفاده می‌کنند که مربوط به ۱۰ سال پیش است. آن‌وقت با چنین شرایطی انتظار داریم تیم ملی نتیجه بگیرد؟!

اکنون دوچرخه‌سواری به جایی رسیده که با حداقل سهمیه راهی بازی‌های آسیایی می‌شود؛ شاید یک مدال برنز بگیرد یا حتی نگیرد. یک زمانی خط استارت را با هدف کسب مدال شروع می‌کردیم، اما اکنون شانس مدال در ناگویا ۱۰ به ۹۰ است. با این شرایط نباید انتظار مدال از این دو نفر داشت.

چه چیزی کاشته‌ایم که حالا بخواهیم برداشت کنیم؟

فدراسیون با حداکثر توان کار می‌کند، اما با این بودجه نباید انتظار نامعقول داشت. نه‌تنها یک پیست استاندارد در ایران نداریم، بلکه حداقل امکانات مورد نیاز برای دوچرخه‌سواری را نیز در کشور در اختیار نداریم.

پارسال وزیر ورزش دستور ساخت یک پیست استاندارد را داد و گفت این مجموعه باید دو سال دیگر تکمیل شود. چند روز پیش به محل پروژه رفتم و دیدم که پس از گذشت یک سال، حتی یک آجر روی آجر گذاشته نشده است. متأسفانه با این شرایط، روزهای خوبی برای دوچرخه‌سواری ایران نمی‌بینم.

دوچرخه‌سواری را با پرونده دوپینگ سازمان یافته تحویل گرفتم

اسدی: لبیب نمی‌توانست رکورد خوبی ثبت کند، انصراف داد

هر وقت تعداد مدال‌های ما زیاد بوده، تعداد دوپینگ هم زیاد بوده

مصاحبه

محسن وظیفه
خبرنگار

فدراسیون دوچرخه‌سواری سه نماینده در بازی‌های آسیایی ناگویا خواهد داشت اما حالا یکی از نمایندگان این رشته از حضور در ناگویا انصراف داده است. موضوعی که رئیس فدراسیون دوچرخه‌سواری واکنش عجیبی به آن نشان می‌دهد. رسول اسدی، رئیس فدراسیون دوچرخه‌سواری در این خصوص گفت: «تغییر پروفایل مسیر مسابقات دوچرخه‌سواری باعث شد تا علی لبیب تصمیم به انصراف از بازی‌های ناگویا بگیرد. زیرا شانسی برای کسب مدال برای خود نمی‌دید و به همین دلیل از حضور در ناگویا انصراف داد.»

اسدی ادامه داد: «با انصراف لبیب متأسفانه نمی‌توانیم نفر دیگری را جایگزین کنیم. اول اینکه نفر توانمندی به عنوان جایگزین نداریم و دوم اینکه زمان را هم از دست دادیم و دیگر نمی‌توانیم جابه‌جا کنیم. به همین دلیل فقط با دو نماینده یعنی آرش میرباقری و ماندانا دهقان به این بازی‌ها می‌رویم.»

او در پاسخ به این سؤال که آیا شانس کسب مدال در دوچرخه‌سواری وجود دارد؟ گفت: «به کمیته ملی وعده‌ای برای کسب مدال ندادیم اما واقعیت این است که به هر دو نفر اعتقاد داریم. دهقان الان در چین مسابقه می‌دهد و آرش میرباقری هم در ترکیه مسابقاتش را پیگیری می‌کند و فکر می‌کنم که هر دو با آمادگی کامل به ناگویا می‌روند.»

او در پاسخ به اینکه چرا دوچرخه‌سواری ایران که روزگاری در بازی‌های آسیایی مدال‌آور بود و حالا به این روز افتاده است؟ از تلاش برای خروج از این بحران خبر داد و گفت: «هیچ راه میانبری در ورزش وجود ندارد که بخواهیم با دور زدن به مدال برسیم. برای موفقیت در ورزش نیاز به یک ساختار قوی است اما من وقتی فدراسیون را تحویل گرفتم غرق در بدهی بود. به لحاظ تجهیزات و امکانات در شرایط سختی قرار داشتیم و فدراسیون را با پرونده دوپینگ سازمان یافته تحویل گرفتم.»

رئیس فدراسیون دوچرخه‌سواری ادامه داد: «از پرونده دوپینگ سازمان یافته عبور کردیم، در حالی که دوچرخه‌سواری از سوی فدراسیون جهانی در آستانه تعلیق قرار گرفته بود. به لحاظ تجهیزات شرایط خوبی را پیدا کردیم اما برای رسیدن به مدال هنوز مسیر طولانی را در پیش داریم.»

اسدی با انتقاد از اینکه چرا این همه به مدال نگرفتن دوچرخه‌سواری ایراد گرفته می‌شود، گفت: «همه می‌گویند که در دوره‌ای دوچرخه‌سواری مدال‌آور بوده اما نمی‌گویند که همان موقع تا چه اندازه دوپینگی داشتیم. بروند بررسی کنند متوجه می‌شوند که هر وقت تعداد مدال‌های ما زیاد بوده، تعداد دوپینگی‌های این ورزش هم زیاد بوده اما الان دنبال فعالیت سالم در این رشته هستیم.»

او در پاسخ به انتقادات ریحانه خاتونی از فدراسیون دوچرخه‌سواری به خاطر انتخاب دهقان گفت: «بله مصاحبه خانم خاتونی را خواندم اما واقعیت این است که ورزشکار باید به تصمیم کمیته فنی احترام بگذارد اما ایشان هرگز به این موارد توجه نمی‌کند. این برای چندمین بار است که او مصاحبه‌های اینچنینی می‌کند. در حالی که همه چیز در انتخاب خانم دهقان کاملاً شفاف بوده است. این رشته ماهیتش مشخص و نتایجش هم کاملاً مشخص است و کمیته فنی نشسته و بررسی کرده و به این نتیجه رسیده که خانم دهقان باید انتخاب شود.»

> هیچ راه میانبری در ورزش وجود ندارد که بخواهیم با دور زدن به مدال برسیم. برای موفقیت در ورزش نیاز به یک ساختار قوی است اما من وقتی فدراسیون را تحویل گرفتم غرق در بدهی بود

اسدی همچنین گفت: «حرف‌های خاتونی از اساس اشتباه است. فرآیندی مشخص طی شده و بر اساس آن خانم دهقان انتخاب شده است اما این خانم که اتفاقاً همشهری خود بنده هم است هر وقت می‌بازد، زمین و زمان را به هم می‌ریزد.»

انتخاب دوچرخه‌سوار اعزامی شفاف نیست

ریحانه خاتونی
عضو تیم ملی دوچرخه سواری

دو دوره متوالی قهرمان مسابقات قهرمانی کشور شده‌ام و رنکینگ جهانی‌ام نیز بیش از ۵۰۰ امتیاز بالاتر از ورزشکار منتخب است، اما با وجود این شرایط، در فرایند انتخاب برای حضور در بازی‌های آسیایی ناگویا نادیده گرفته شدم. اعتراض من فقط درباره خودم نیست، بلکه درباره سازوکاری است که به اعتقاد من شفاف و مبتنی بر معیارهای مشخص ورزشی نبوده است. اولین مسأله‌ای که باعث شد نسبت به این روند اعتراض کنم، این بود که رئیس فدراسیون حتی پیش از برگزاری تست‌های فنی یا مسابقات انتخابی، نام ورزشکار منتخب را در مصاحبه‌های عمومی مطرح کرده بود. وقتی نام ورزشکار اعزامی پیش از برگزاری مسابقه یا تست مشخص می‌شود، این سؤال ایجاد می‌شود که انتخابی‌های بعدی دقیقاً چه کارکردی دارند و آیا واقعاً قرار است براساس نتایج آنها تصمیم‌گیری شود یا خیر؟ وقتی قرار است یک ورزشکار برای بازی‌های آسیایی انتخاب شود، باید فرایند کاملاً رسمی و شفاف باشد. زمان تست، معیارها، نحوه امتیازدهی و نتایج باید مشخص باشد تا هیچ ورزشکاری احساس نکند از ابتدا از رقابت کنار گذاشته شده است. موضوع عجیب، پاسخی بود که فدراسیون به وزارت ورزش داده است. طبق پاسخی که به من منتقل شد، یکی از دلایل انتخاب ورزشکار منتخب این بوده که او ۳ سال قبل با هزینه شخصی در تور اسپانیا شرکت کرده است. اگر واقعاً این موضوع یکی از ملاک‌های انتخاب بوده باشد، سؤال من این است که مسابقه‌ای که ۳ سال قبل برگزار شده چه ارتباطی با آمادگی فعلی ورزشکار دارد؟ آیا از این به بعد باید توانایی مالی ورزشکار برای حضور در تورهای خارجی را به عنوان یک معیار انتخاب در نظر بگیریم؟ اگر چنین است، تکلیف ورزشکاری که توان مالی حضور در تورهای خارجی را ندارد، اما در مسابقات داخلی قهرمان کشور شده و رنکینگ بالاتری دارد، چه می‌شود؟

فدراسیون حتی به وزارت ورزش اعلام کرده که مبنای انتخاب، مسابقات قهرمانی کشور نبوده است. اگر قهرمانی کشور ملاک نیست، پس دقیقاً چه پروتکل مشخصی برای انتخاب ورزشکار وجود داشته است؟ من می‌خواهم این پروتکل به صورت شفاف اعلام شود تا همه بدانند چرا یک نفر انتخاب شده و نفر دیگر نشده است. در ۳، ۴ سال اخیر نه نایب‌رئیس بانوان داشتیم، نه مربی تیم ملی بانوان و نه اردوی منظم تیم ملی برگزار شده است. حتی به صورت تیم ملی در مسابقات برون‌مرزی حضور نداشتیم که بتوان براساس عملکرد ورزشکاران در آن مسابقات نفر اعزامی را انتخاب کرد. وقتی نه اردو برگزار شده، نه مسابقه انتخابی مشخصی برگزار شده و نه تیم ملی در مسابقات خارجی حضور داشته، انتخاب ورزشکار براساس چه فرایند و پروتکل ورزشی انجام شده است؟ اگر فدراسیون معیار مشخصی دارد، باید آن را اعلام کند.

فرید هادی‌پور: نیاز به تمرین در جایی شبیه به ژاپن دارم

واکنش

تنها نماینده ایران در رشته ترای اتلون این روزها در ارتفاعات چهارمحال‌وبختیاری تمرین می‌کند اما برای هماهنگ شدن با شرایط آب و هوای ژاپن نیاز دارد که یک اردوی آماده‌سازی را هم در آب و هوایی مشابه به کشور ژاپن داشته باشد اما ظاهراً فدراسیون قصد برگزاری چنین اردویی را ندارد.

فرید هادی‌پور که در بازی‌های همبستگی کشورهای اسلامی هم عضو تیم ملی دواتلون بود، درباره برگزاری اردوهای خود گفت: «خوشبختانه شرایط خوبی دارم و برای اینکه نفس چاقی در بازی‌های ناگویا داشته باشم اردوی خود را در ارتفاعات چهارمحال‌وبختیاری برگزار می‌کنم.»

هادی‌پور همچنین ادامه داد: «مسابقات ترای اتلون در سه رشته برگزار می‌شود، شنا، دوچرخه و دوومیدانی که تخصص من در رشته دوومیدانی است. البته ترتیب مسابقه هم به همین شکل است؛ ابتدا باید شنا کنیم و بعد ۲۰ کیلومتر رکاب بزنیم و بعد هم باید ۵ کیلومتر بدویم. هر کسی بتواند بهترین رکورد را در دوومیدانی از خودش به‌جا بگذارد، می‌تواند به مدال دست پیدا کند.»

او در پاسخ به این سؤال که با توجه به تخصصش در دویدن فکر می‌کند بتواند به مدال در این دوره از بازی‌ها برسد، گفت: «این موضوع مهمی است که در مرحله آخر مسابقه‌ای برگزار می‌شود که من تخصص دارم اما واقعیت این است که اگر در شنا و یا دوچرخه‌سواری از رقبا عقب بیفتم دیگر این تخصص به کارم نخواهد آمد.»

هادی‌پور همچنین درباره اینکه چرا اردوی خود را در شهرهایی که به لحاظ آب و هوا نزدیک به کیش هستند، برگزار نمی‌کند، از درخواستش برای برگزاری این اردوها خبر داد: «خب طبیعی است که باید در شهری شبیه به آب و هوای شهرهای ژاپن تمرین کنم اما متأسفانه این شرایط فراهم نشده و فکر هم نمی‌کنم امکانش وجود داشته باشد. ابتدا قرار بود که به کیش برویم اما با توجه به شرایط ایجاد شده فرصت حضور در کیش را پیدا نکردم اما فکر می‌کنم که همین الان هم به یک اردوی یک هفته‌ای یا ۱۰ روزه در چنین آب و هوایی نیاز دارم.»

> خوشبختانه شرایط خوبی دارم و برای اینکه نفس چاقی در بازی‌های ناگویا داشته باشم اردوی خود را در ارتفاعات چهارمحال و بختیاری برگزار می‌کنم

آرش میرباقری

آرش میرباقری عضو تیم ملی دوچرخه‌سواری مردان در بازی‌های ناگویا است، او متولد ۱۳۸۶ در یزد است و در سال‌های اخیر به‌عنوان یکی از استعدادهای برجسته دوچرخه‌سواری ایران مطرح شده است. کسب مدال طلا در تایم‌تریل انفرادی جوانان قهرمانی آسیا در ۲۰۲۵ تایلند، کسب مدال نقره در رده جوانان استقامت جاده قهرمانی آسیا در ۲۰۲۵، کسب مدال نقره اومنیوم در مسابقات پیست قهرمانی آسیا ۲۰۲۵ در مالزی، او را به عنوان پدیده دوچرخه‌سواری ایران معرفی کرده است.

ماندانا دهقان

ماندانا دهقان از باتجربه‌ترین دوچرخه‌سواران زن ایران در رشته جاده است. او دوچرخه‌سوار دهه هفتادی است و سابقه حضور در تیم‌های باشگاهی بین‌المللی و مسابقات قهرمانی آسیا، بازی‌های آسیایی و رقابت‌های بین‌المللی جاده را دارد. در بازی‌های آسیایی ۲۰۱۸ جاکارتا، او در استقامت جاده زنان هفتم و در تایم‌تریل انفرادی ششم شد. در قهرمانی آسیا ۲۰۲۲ نیز دهقان همراه تیم ملی زنان ایران در تایم‌تریل تیمی به مدال برنز رسید.

فرید هادی‌پور؛ رشته ترای اتلون

فرید هادی‌پور، ورزشکار ۲۰ ساله ایران است. او از ورزشکاران جوان و در حال رشد ترای اتلون ایران است. هادی‌پور در مسابقات دواتلون اسپرینت ۲۰۲۵ در کیش با زمان ۱:۰۰:۲۵ در قهرمانی آسیا به عنوان قهرمانی رسید. در مسابقات قهرمانی آسیا دواتلون ۲۰۲۴ در تبریز هم با کسب مقام اول در رده مردان الیت با زمان ۵۹:۲۴ به عنوان قهرمانی رسید. در مسابقات قهرمانی آسیای رده سنی جوانان و زیر ۲۳ سال در ۲۰۲۴ که به میزبانی جبیل عربستان برگزار شد با زمان ۱:۰۱:۴۴. در رده دهم قرار گرفت.